

Muziek: de beat van de Bijbel

Muziek is van alle tijden en van alle plaatsen. Vanaf het begin van de mensheid werd er naar hartenlust gemusiceerd.

Je zou het misschien niet denken, maar zelfs de Bijbel staat bol van de muziek. Hoe dat geklonken heeft, weten we niet precies, maar we kennen wel een aantal liedteksten.

Ook vandaag de dag is er inspiratie in overvloed om liederen over God en geloof te schrijven. Het religieuze oeuvre is groot, of het nu van een klassieke componist is of van een hedendaagse singer-songwriter. Maar waarom zingen gelovigen eigenlijk zo graag? Een gesprek met Stien Meneve die geloof en muziek enthousiast combineert.

Vrijwel iedere zondag is Stien in The Shelter, een evangelische kerk aan de rand van Aarschot, te vinden. In de zaal waar de wekelijkse samenkomsten plaatsvinden, vind je allerlei instrumenten. Maar naar een kerkorgel zal je er tevergeefs zoeken. In de muziekgenres die je hier op zondag hoort, zou dat ook niet passen – het repertoire is allesbehalve traditioneel. De eredienst is vooral een feestelijke viering en dat lukt veel beter met moderne instrumenten. Stien: *“In onze kerk hebben we een muziketeam van acht tot tien mensen. Er zijn verschillende instrumenten: piano, gitaar, basgitaar, drum, cajon. Daarnaast hebben we meestal ook drie of vier zangers. Als ik de zangleider ben, sta ik vooraan in het midden, maar vaak zit ik ook achter de piano.”*

Evangelische christenen, in Vlaanderen vaak onbekend, maar wereldwijd met zo'n 600 miljoen. De reeks 'Kerk In Zicht' biedt een boeiende blik op het leven en de beleving van de evangelische gelovigen. Ontdek de vele facetten van hun kerken in Vlaanderen.

Samen zingen

In de meeste evangelische kerken wordt er enthousiast meegezongen en in The Shelter is dat niet anders: *"Als we samen zingen, is dat echt een gebeuren van de hele kerk samen en niet alleen van iemand die vooraan staat."*

Waarom zingen jullie eigenlijk samen?

"Wij zingen samen, omdat we merken dat zingen een verbinding geeft onder elkaar. Het is voor ons echt een geloofsuiting, samen het geloof beleven. Soms gaat meer tijd naar het zingen dan naar de preek – wat niet wil zeggen dat het één belangrijker is dan het ander. Wij nemen de tijd om God alle eer te geven door onze muziek. Als we samen aanbidden, dan voelen we dat God hier is." Zingen kun je allemaal samen doen. Dat geldt veel minder voor de andere onderdelen van de kerkdienst. Tijdens de preek luistert iedereen samen, maar er is er slechts één die het woord voert. Bidden kun je ook allemaal tegelijk. Maar als je het hardop doet, wordt het onverstaaanbaar. Maar zingen, dat kan gemakkelijk 'in koor'. Op die manier is iedereen met hetzelfde bezig, zeg maar 'gelijkgestemd'.

De muzikanten in de kerk zijn niet allemaal professionals, al heeft Stien zelf een opleiding als muziekpedagoog achter de rug. Een tijd lang gaf ze muziekles in een lagere school; je mag gerust zeggen dat muziek een hoofdrol in haar leven speelt. Dat er thuis, op haar studeerkamer ook een piano staat, is dus vanzelfsprekend. Het instrument is haar toeverlaat, een rustpunt in het hectische gezinsleven. Stien: *"Ja, ik ben wel een bezig persoon en kan moeilijk stilzitten. Muziek is dan echt mijn uitlaatklep om alles te verwerken. En dat is eigenlijk ook een soort gebed naar God"*.

Speelde muziek altijd al een belangrijke rol in je leven?

"Mijn ouders hebben me verteld dat er in de tuin van mijn oma een zandhoop, of eerder een modderhoop lag. Daarop klom ik om er gewoon uit volle borst te zingen. Ik heb al snel opgemerkt, als kind en als tiener, dat ik nood had aan muziek maken om mijn emotie ergens een plekje te kunnen geven. In muziek kan ik alles kwijt wat ik wil zeggen, omdat ik daarin nog meer lading kan geven dan enkel met gesproken woorden."

"Wij zingen samen omdat we merken dat zingen een verbinding geeft onder elkaar en voelen dat God hier is."

Harp, fluit en citer ...

Het begrip kerkmuziek kun je op verschillende manier invullen. In de meeste evangelische kerken klinkt het allemaal heel hedendaags. Stien: *“We gebruiken vooral twee soorten muziek. Enerzijds hebben we lofprijznummers die echt uptempo zijn. Dan is het vaak feest en ambiance. Daarnaast hebben we meer ingetogen liederen, aanbiddingsnummers, waarmee we Gods aanwezigheid zoeken en waarbij we meer tot rust komen.”*

Hoort kerkmuziek toch in de eerste plaats niet rustig en sober te zijn?

“Dat wil ik graag weerleggen. De muziek die we vandaag de dag om ons heen horen, kunnen we zeker ook gebruiken. Het is fijn dat we met onze muziek ook jongeren kunnen aantrekken. Maar de tekst bevat wel altijd een Bijbelse boodschap.”

Komen de teksten altijd uit de Bijbel?

“Dat kan, maar het is niet noodzakelijk. Soms vertrekt men van een bepaalde zin uit de Bijbel en daar wordt dan een lied rond geschreven. Dus ja, Bijbelteksten worden veel gebruikt. In de Bijbel heb je ook de Psalmen, dat is een hele verzameling liederen. Echt liederen waar de gevoelens van de mensen een plaats krijgen. Die kun je zelf ook zingen.

Daarmee mag je zeggen wat er in je omgaat, je zorgen aan God geven en een relatie met God verder uitbreiden.”

Dus in de tijd van de Bijbel werd er ook gezongen?

Stien: *“Ja, al heel vroeg in de Bijbel, in Genesis, wordt gesproken over Jubal. Hij wordt de ‘vader van allen die de harp en de fluit kunnen bespelen’. Verder zie je dat bekende mensen, zoals koning David, zelf veel Psalmen hebben geschreven. Het was wel op andere instrumenten dat die liederen ondersteund werden, zoals de citer en de fluit, maar ook de tamboerijn en de trompet. Net zoals toen willen we nu de hedendaagse instrumenten in de kerk gebruiken. Zo zie je geen harde breuk met het dagelijkse leven.”*

Schrijven en zingen

Muziek is bij Stien niet iets alleen voor de zondag, in het muziketeam. Ze heeft zelfs al wat stappen gezet als solo-artiest, onder de naam ‘S.Eve’. Ze bracht een mini-album uit met 4 nummers, maar heeft inmiddels al weer een nieuwe reeks songs geschreven. Het zijn liederen over het leven, maar gebaseerd op God en geloof. *“God is zeker mijn inspiratiebron, de Persoon naar wie ik kan gaan als het moeilijk gaat. De muziek helpt me connectie te maken met God. Dat kan ook in gebed. Maar voor mij is het moment*

wanneer ik achter mijn piano zit en muziek kan maken, dat ik God kan vinden.”

Lees je veel in de Bijbel?

“Ik probeer dat dagelijks te doen. Ik merk dat ik een persoon ben die inderdaad gemakkelijk achter de piano gaat zitten om God te gaan zoeken. De Bijbel lezen is hierbij echt puur God leren kennen, hoe God werkt, wie God is. Dus ja, dat is heel belangrijk. Bijbel lezen is geen verplichting, maar we proberen het in onze kerk wel aan te moedigen.”

Wat is het evangelie voor jou?

“Voor mij is het de eenvoudige boodschap – maar misschien is het niet voor iedereen even gemakkelijk – dat Jezus aan het kruis voor mij gestorven is. En dat daardoor al mijn zonden vergeven zijn. Daardoor is er ook een relatie met God mogelijk; het is geen eenrichtingsverkeer, maar een relatie van twee kanten. Ik die naar God kan gaan, maar ook God Die naar mij komt. Ik weet gewoon dat ik Hem mag leren kennen als een Persoon Die zoveel van mij houdt. En dat is iets wat ik nooit zou willen missen in mijn leven.”

Don Zeeman

Evangelisch Woordenboek

- **Psalmen:** Een verzameling liederen die midden in de Bijbel staat. Een groot deel ervan is geschreven door David, een herdersjongen die uiteindelijk koning van Israël werd. Hij schrijft over geloof en over zijn ervaringen in het leven. Ook een aantal andere mensen schreef liederen en de hele collectie telt er 150.
- **Zangleider:** Tijdens de evangelische eredienst wordt er veel tijd ingeruimd voor samenzang. In sommige kerken gaat zowat de helft van de tijd daar naartoe. Normaal gezien staat er dan een zangleider of -leidster vooraan. Die leidt alles in goede banen en zorgt ervoor dat het 'worshipteam' of de 'praiseband' (zie hieronder) aangestuurd wordt. Hij of zij is verantwoordelijk voor de zangdienst. Dat is de tijd dat er in de kerk liederen gezongen worden. Vaak is dat aan het begin van de bijeenkomst, maar ook op andere momenten kan er gezongen worden.
- **Praisemuziek:** In de evangelische kerken worden nogal eens Engelse termen gebruikt, zeker als het op muziek aankomt. Dat komt doordat veel van de muziek (en ook de muziekstijlen) uit de Engelstalige wereld komt. Praise betekent 'lofprijs', of zoals men het ook uitdrukt 'God groot maken', God vertellen hoe geweldig je Hem vindt. De muziek is vaak heel vlot. Daarnaast is er ook de 'worshipmuziek', (worship betekent 'aanbidding') die vaak wat rustiger is. Maar die termen worden geregeld door elkaar gebruikt.
- **Worshipteam:** De muzikband van de kerk wordt ook wel 'worshipteam' genoemd. De samenstelling zal dikwijls variëren; het hangt ervan af welke talenten er in de kerk aanwezig zijn. Het kan zijn dat er in kleinere kerken alleen maar een gitaar of een piano te vinden is, terwijl grotere kerken soms een heel scala aan muzikanten hebben. Een enkele keer is er geen muzikant aanwezig, dan zingen de gelovigen 'a capella'.

Beluister het interview met Stien Meneve in de podcast.

Wil je een evangelische kerkdienst zien? Bekijk de TV-erediensten die op VRT-één te zien zijn geweest:

<https://www.medianetwerk.vlaanderen/kijk/erediensten>

Medianetwerk **VLAANDEREN**